
POSITION KUNTA

Koulukuljetussääntö

Sisällys

1. Yleistä.....	2
2. Lainsäädäntö	3
2.1 Perusopetuslaki.....	3
2.2 Muiden lakien ja asetusten turvallisuusmääräyksiä	3
3. Koulukuljetusten yleiset periaatteet Posion kunnassa	3
3.1 Jokaisella oppilaalla on oikeus omatoimiseen koulumatkaan	3
3.2 Koulukuljetus.....	4
3.3 Koulukuljetus on myös kasvatustilanne	4
4. Koulukuljetuksen myöntämisen perusteet Posion kunnassa	4
4.1 Koulumatkan pituus.....	5
4.2 Oppilaan itse kuljettava matka.....	5
4.3 Koulumatkan vaarallisuus	6
4.4 Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus	7
4.5 Muussa kuin Posion kunnan peruskoulussa koulua käyvät oppilaat	7
4.6 Aamu- ja/tai iltapäivätoiminta, koulupäivän jälkeinen kerhotoiminta, tukiopetus ja jälki- istunnot	7
5. Posion peruskoulun 0. – 9. luokan oppilaat.....	8
6. Posion lukion opiskelijat.....	8
7. Koulukuljetuksena aikana	9
7.1 Liikenneturvallisuus.....	9
7.2 Koulukuljetuksen kuljettaja	9
7.3 Oppilasta koskevaa.....	9
8. Koulukuljetuksissa huomioon otettavia asioita	10
8.1 Oppilaan muistilista	10
8.2 Huoltajan muistilista	11
8.3 Kuljettajan muistilista.....	11
8.4 Koulun muistilista	12
8.5 Kuljetussuunnittelijan muistilista	13
8.6 Vastuut.....	13
9. Poikkeustilanteet.....	13
9.1. Tapaturma.....	13
9.2. Kuljetukset ovat myöhässä.....	14
9.3. Vahinko tai ilkivalta.....	14
9.4. Kuljetuksen laatu.....	14
9.5. Osoitteen muuttuminen kesken lukukauden	14

1. Yleistä

Tässä koulukuljetussäännössä esitetään ne perusteet, joiden mukaan Posion kunnassa järjestetään esi- ja perusopetuksen oppilaille kunnan kustantama koulukuljetus. Säännössä määritetään kuljetusten järjestämisen periaatteista sekä Posion kunnan lukiossa opiskelevien oikeudesta käyttää koulukuljetuksia.

Koulukuljetussäännössä kerrotaan koulukuljetuksiin liittyvistä käytännön asioista, sekä annetaan ohjeita kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalta.

Lapsella on oikeus kävelymatkaan. Kouluikäisten lasten ja nuorten pitäisi liikuntasuosituksen mukaan liikkua noin 1-2 tuntia päivässä. Kävellessä tai pyöräillen kuljettu koulumatka edistää terveyttä ja samalla osaltaan mahdollistaa liikuntasuosituksen täyttymistä. Samalla lapsi oppii liikkumaan kotiympäristössään ja luottamaan omiin kykyihinsä kulkea koulumatkansa.

Turvallisen koulumatkan varmistamiseksi vanhempien tulee opastaa lasta, kuinka hänen koulumatkansa kuljetaan ja kuinka liikenteessä huomioidaan muut kulkijat. Lapsen on noudatettava liikennesääntöjä, käytettävä pyöräillessä kypärää ja tieliikennelain mukaista polkupyörää (mm. valot pimeällä, asianmukaiset heijastimet ja jarrulaitteet sekä soittokello). Koulu tukee omalla toiminnallaan kotien liikennekasvatusta.

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan ja opettamaan lapsiaan liikkumaan omatoimisesti ja turvallisesti liikenteessä sekä huolehtimaan lapsen asianmukaisista varusteista. Huoltajien tulee tutustua koulureittiin yhdessä lapsen kanssa. Tärkeätä on huolehtia lapsen näkymisestä liikenteessä, esim. vaatteisiin kiinnitettävän heijastimen, heijastavan turvaliivin ja tarvittaessa taskulampun avulla.

Perusopetuslaissa määritellään ehdot, joiden täytyessä kunta järjestää oppilaille kuljetuksen. Kuljetus järjestetään kunnan osoittamaan lähikouluun tai esiopetuspaikkaan (perusopetuslaki 628/1998). Kuljetusta ei järjestetä päivähoitopaikkaan tai aamu- ja iltapäivätoimintaan.

Kuljetusoppilaiden huoltajat voivat itse järjestää lastensa koulukuljetuksen omalla kustannuksellaan, mikäli katsovat, ettei kunnan tarjoama perustaso ole heille riittävä.

Tämä kuljetussääntö on voimassa 1.1.2021 alkaen.

2. Lainsäädäntö

2.1 Perusopetuslaki

Esiopetusta, perusopetusta ja lisäopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen silloin, kun koulumatka on viittä kilometriä pidempi tai matka muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (Perusopetuslaki 2003, 32 §.)

Kuljetukseen ja odotukseen kuluva aika ei saa alle 13 vuotiaalla oppilaalla ylittää 2,5 tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia (Perusopetuslaki 2010, 32 §).

Jos oppilas otetaan muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan. Oppilaan voidaan edellyttää kulkevan osan koulumatkasta itse. (Perusopetuslaki 2011, 32 §.)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan. (Perusopetuslaki 2011, 32 §.)

2.2 Muiden lakien ja asetusten turvallisuusmääräyksiä

Koulumatkoilla ja koulukuljetuksissa on tärkeä muistaa, että kaikkien tienkäyttäjien on otettava huomioon yleinen tieliikennettä koskeva lainsäädäntö.

Turvavyötä on tieliikennelain mukaan käytettävä kaikkien istuessaan sellaisella paikalla mihin se on asennettu.

3. Koulukuljetusten yleiset periaatteet Posion kunnassa

3.1 Jokaisella oppilaalla on oikeus omatoimiseen koulumatkaan

Koululaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kannalta on tärkeää, että lapset pienestä pitäen tottuvat kulkemaan matkoja myös kävellen. Toisaalta lasten ja nuorten oikeutena on oppia aikuisilta keinoja, millä selvitä arkipäivän tilanteista. Siksi lähtökohtaisena ajatuksena koulukuljetuksissa tulee olla oppilaiden mahdollisuus kulkea edes pieni osa koulumatkastaan omatoimisesti. Täten koulukuljetusauto ei hae oppilaita kotipiportilta eikä tuo heitä sinne, ellei kyseessä ole oppilaan erityinen tarve tai erityisolosuhte, joka vaatii kuljetuksen kotipiportille.

3.2 Koulukuljetus

Koulukuljetus on kuljetuspalvelu, joka toteutetaan linja-autoilla ja takseilla.

Koulukuljetusten tarkoituksena on kuljettaa oppilaita kouluun ja kotiin sovittua reittiä pitkin. Reittiin voi kuulua myös pistoja. Kuljetettavat oppilaat ovat kuljetuksen noutopaikalla heille ilmoitettuna ajankohtana ja saapuvat sinne hyvissä ajoin. Koulukuljetus voi olosuhteista johtuen olla ajoittain myöhässä, mutta etuajassa kuljetus ei lähde noutopaikalta. Huomioitavaa on, että kuljetus ei ole taksipalvelua.

Taksikuljetuksessa olevalle ei välttämättä varata taksia molempiin päivittäisiin matkoihin, vaan esimerkiksi toinen matka voi tapahtua myös koulubussilla. Jonakin päivänä voi olla käytössä koulubussi molempiin matkoihin.

Koulukuljetusreitteihin voidaan tehdä muutoksia lukuvuoden aikana.

3.3 Koulukuljetus on myös kasvatustilanne

Koulukuljetusta suorittava kuljettaja on kuljetustehtävässään myös kasvattaja. Tällöin hän vastaa oppilaiden fyysisestä ja henkisestä turvallisuudesta. Kuljetustilanteessa hänen tulee käyttäytyä vastuullisen ja turvallisen aikuisen tavoin kohdellen lapsia asiallisesti ja kunnioittaen. Tehtävässään hänen tulee ottaa huomioon myös lapsille ominainen käyttäytymismalli ja tapa reagoida uusiin tilanteisiin.

Oppilaita tulee sekä kotona että koulussa ohjata turvalliseen, kohteliaaseen ja toiset huomioon ottavaan käyttäytymiseen koulukuljetuksen aikana sekä kuljetusta odottaessaan. Heitä tulee opastaa turvalliseen käyttäytymiseen liikenteessä ja erilaisissa kulkuvälineissä. Hyvät tavat, toisen ihmisen huomioon ottaminen ja toisen erityispiirteiden kunnioittaminen ovat perusasioita, jotka oppilaiden tulee myös koulukuljetuksessa hallita.

4. Koulukuljetuksen myöntämisen perusteet Posion kunnassa

Varsinaisella koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan päivittäistä kodin ja kunnan osoittaman ensisijaisen koulun / esiopetuspaikan välistä matkaa, jonka hän kulkee kouluun / esiopetukseen ja sieltä palatessaan.

Koulukuljetuksella tarkoitetaan oppilaalle maksutonta kuljetusta kodin ja koulun / esiopetuspaikan välillä, jonka opetuksesta vastaava järjestää halvinta tarkoituksenmukaista kulkuneuvoa käyttäen. Maksuton koulukuljetus koskee esiopetusta, perusopetusta tai lisäopetusta saavaa oppilasta.

Oppilaan huoltaja voi myös järjestää kuljetuksen kouluun / esiopetukseen omalla tai tilaamallaan kulkuneuvolla, jolloin hän vastaa siitä aiheutuvista kustannuksista ja järjestelyistä kokonaisuudessaan.

Koulukuljetuksen edellytyksenä on, että oppilas käy Posion kunnan peruskoulua/esiopetuspaikkaa ja väestörekisterin tietojen mukainen osoite on Posion kunnassa. Posion kunta ei korvaa vieraskuntalaisten oppilaiden koulumatkoja.

4.1 Koulumatkan pituus

Perusopetuslain mukaan maksuttomaan koulukuljetukseen, jos perusopetusta, esiopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi.

Posion kunnassa maksuttomaan koulukuljetukseen on oikeutettu, kun koulumatkan pituus on:

- esiopetuksessa ja perusopetuksen 1.-3. luokan oppilaalla yli 3 km
- perusopetuksen 4.-9. luokan oppilaalla yli 5 km.

Koulukuljetuksen ensisijainen peruste on oppilaan matka kotipiportilta (väestörekisteriin merkitty vakituinen asuinpaikka) esiopetuspaikan tai perusopetuksen koulun portille. Koulumatkan pituus mitataan kotiosoitteesta koulun osoitteeseen lyhintä ympärivuoden kulkukelpoista turvallista reittiä pitkin. Kotipiportti tarkoittaa pihan/pihatien liittymää. Koulun/esiopetuspaikan portti tarkoittaa oppilaan tulosuunnasta nähden lähintä mahdollista koulun/esiopetuspaikan pihaan/kouluun johtavan tien liittymää, josta oppilas pääsee koulun välituntialueelle/esiopetuksen pihaan.

Mikäli oppilas voi suorittaa matkansa vaihtoehtoisesti jalankulkua, kevytliikennettä tai autoliikennettä varten tarkoitettua tietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhin reitti, jota pitkin oppilas voi koulumatkan liikennesääntöjä noudattaen suorittaa. Koulumatkat mitataan ensisijaisesti hyödyntäen Google Maps-ohjelmaa.

Oppilaalla voi olla koulukuljetuksien järjestämiseksi vain yksi koti: se osoite jossa hän väestötietojärjestelmän mukaisesti asuu. Mikäli oppilas asuu ajoittain muualla kuin virallisessa kotiosoitteessaan (esim. yhteishuoltajuus ja ”vuoroviikkoasuminen”), huoltajat vastaavat parhaaksi katsomallaan tavalla itse omalla kustannuksellaan koulukuljetusten järjestämisestä.

4.2 Oppilaan itse kuljettava matka

Kunnan velvollisuus ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta. Koulumatkoihin käytettävissä ajoissa huomioidaan koulumatkojen käytettävät enimmäisajat.

Koulukuljetukseen oikeutetulle oppilaalle myönnetään oikeus linja-autokuljetuksen sijaan taksikuljetukseen, kun matka pysäkille tai takaisin ylittää

- 0-3 lk:n oppilailla 3 km:n ja
- 4-9 lk:n oppilailla 5 km:n rajan.

Taksikuljetus voi olla syöttöliikennettä, jolloin se voi koskea vain osaa koulumatkasta (vaihtoyhteys toiseen kulkuneuvoon). Taksikuljetuksessa olevia oppilaita ei välttämättä noudeta kotipihalta vaan oppilas kävelee keräilypisteeseen.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen oppilaan yhtä kilometriä kohti tarvitsemasta keskimääräisestä kävelyajasta:

Ikä	Kävelyaika
5 v.	16 min.
6 v.	15 min.
7 v.	14 min.
8 v.	13 min.
9 v.	12,5 min.
10 v.	12 min.
11 v.	11,8 min.
12 v.	11,6 min.
13 v.	11,4 min.
14 v.	11,2 min.
15 v.	11 min.
16 v.	10,8 min

4.3 Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kunta järjestää kuljetuksen vähintään vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle. Vaarallisuutta arvioitaessa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita. Ensisijaisesti käytetään paikallistuntemusta.

Kuljetusta ei järjestetä, jos vaaralliseksi todettu tienosa tai sen ylitys voidaan korvata ohjaamalla oppilaat käyttämään turvallista pidempää, kuitenkin alle 5 km:n kulkuyhteyttä. Pelkkä vaarallisen tien ylitys ei vielä tee koulumatkasta vaarallista.

Koulumatkan vaarallisuuden arviointiin osallistuu koulumatkan järjestäjä, poliisi ja liikenneturvallisuuteen liittyvä asiantuntija. Tarvittaessa vaarallisuutta arvioitaessa voidaan käyttää muita asiantuntijoita.

4.4 Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kunta järjestää oppilaalle kuljetuksen, jos koulumatka on hänen henkilökohtaiseen kehitystasoonsa tai terveydentilaansa nähden liian vaikea tai rasittava.

Kuljetuksen järjestäminen em. perusteella edellyttää aina asiantuntijalausuntoa esimerkiksi oppilasta hoitavalta lääkäriltä (sairaus tai vamma) tai koulupsykologilta.

Pelkkä suositus kuljetuksen tarpeesta ei riitä kuljetuksen myöntämiseen. Lausunnot voidaan tarkastella kokonaisvaltaisesti esim. yhdessä oppilashuollon kanssa.

Lausunnot ovat yleensä suosituksia ja siksi tarvitaan myös koulun henkilökunnan käytännön asiantuntemusta.

Posion kunnalla on aina tarvittaessa oikeus pyytää lisälausunto oppilaan sairaudesta tai vammasta ja koulukuljetustarpeen välttämättömyydestä myös Posion kunnan koululääkäriltä. Lausunnosta tulee ilmetä kuljetustarpeiden syiden ja perustelujen lisäksi se, mille ajalle kuljetusta tarvitaan. Noutopaikkana on pääsääntöisesti reitin varrella oleva vakituinen noutopysäkki. Noutopysäkki voi olla myös muu kuin kotipiha.

Koululle toimitettavat asiantuntijalausunnot ovat voimassa määrääjän tai enintään lukuvuoden kerrallaan. Määräaika on määritetty koulukuljetuspäätöksessä.

4.5 Muussa kuin Posion kunnan peruskoulussa koulua käyvät oppilaat

Posion kunta ei järjestä eikä korvaa huoltajan anomuksesta vieraassa kunnassa tai muussa kuin Posion kunnan peruskoulussa käyvien oppilaiden koulukuljetuksia.

Posiolla koulua käyvien vieraskuntalaisten oppilaiden kuljetuksia ei järjestetä eikä korvata.

4.6 Aamu- ja/tai iltapäivätoiminta, koulupäivän jälkeinen kerhotoiminta, tukiopetus ja jälki-istunnot

Huoltajat vastaavat oppilaan kuljettamisesta koululaisten aamu- ja/tai iltapäivätoimintaan. Koulun järjestämään oppilaskerhoon kuljetus voidaan koulusta järjestää, mikäli kuljetus sopii jo olemassa olevaan kuljetukseen. Kerhopaikan saaneella on oikeus käyttää klo 15.10 kuljetusta koulusta kotiin, mikäli kyseisessä kuljetuksessa on tilaa.

Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää erillisiä kuljetuksia aamupäivätoimintaan tai iltapäivätoiminnasta kotiin.

Jos oppilas osallistuu tukiopetukseen tai hänelle on määrätty jälki-istuntoa, ko. toiminta pyritään järjestämään siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tai järjestelyjä synny. Ensisijaisesti toimitaan siten, että oppilas voidaan ohjata koululta vielä samana

päivänä lähtevään toiseen kuljetukseen. Toissijaisesti otetaan yhteys huoltajaan kuljetuksen hoitamiseksi huoltajan toimesta.

5. Posion peruskoulun 0. – 9. luokan oppilaat

Posion peruskoulun 0. – 9. luokkien oppilaille ei tarvitse erikseen hakea koulukuljetusetuutta.

Oppilaan huoltajan tulee huolehtia, että huoltajien yhteystiedot ovat ajan tasaiset. Myös mahdolliset osoitteenmuutokset on ilmoitettava koululle.

Mahdolliset ajantasaiset asiantuntijalausunnat koulukuljetusta varten toimitetaan alkuperäisenä paperiversiona koululle hyvissä ajoin ennen koulukuljetusajankohdan tarvetta. Kun kysymyksessä on koulumatkan rasittavuuden ja vaikeuden arvioinnista, päättävä viranhaltija voi kuulla myös koulun/varhaiskasvatuksen edustajia, jotka tuntevat oppilaan.

Erityisperusteinen koulukuljetus myönnetään asiantuntijalausuntojen perusteella enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Poikkeuksena ovat vaativan erityisen tuen pienryhmäoppilaat, joiden kuljetustarve voidaan arvioida olevan pysyvä koko kouluajan.

Huoltajan hankkimat asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuisia. Sairauden tai tapaturman vuoksi kuljetus voidaan myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi.

Olosuhteiden muuttuessa on huoltajan tehtävä uusi hakemus tai ilmoitettava, ettei kuljetuksen saamiselle ole enää perusteita.

6. Posion lukion opiskelijat

Posion lukiossa opiskelevat voivat käyttää peruskoulun koulukuljetuksia, mikäli vuoron reittiä on mahdollisuus käyttää ilman erillisiä järjestelyitä. Koulumatkan pituus tulee olla yli 5 km.

Opiskelija itse tiedustelee koululta tai kuljetussuunnittelijalta mahdollisuutta käyttää koulukuljetusvuoroa.

Koulukuljetusvuoroja voi käyttää varsinaisen opiskelun päättymiseen asti. Varsinainen opiskelu päättyy pääsääntöisesti kolmannen vuoden penkinpajajaisiin helmikuussa.

7. Koulukuljetuksena aikana

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana.

Mahdollisesti muuttuneista kuljetusaikatauluista informoidaan huoltajia ensisijaisesti Wilma -järjestelmän kautta. Muut mahdolliset, mm. koulujen toiminnasta aiheutuvat kuljetus- ja aikataulumuutokset tiedotetaan koulun toimesta.

7.1 Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Koulukuljetusautossa ei saa liikkua kuljetuksen aikana paikasta toiseen. Kuljetuksen aikana on pidettävä turvavyöt kiinni.

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Heidän toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhimmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain koulumatkareitit ja liikenteessä kulkeminen. Huoltajia pyydetään muistuttamaan lapsiaan myös turvavyön käyttämisvelvollisuudesta.

Oppilaiden kuljetusten takia on syytä tietää, mihin koulukuljetusautot tulevat ja mistä ne lähtevät, missä oppilaat odottavat taksia tai linja-autoa ja mihin huoltajat voivat ajaa autonsa kuljettaessaan.

7.2 Koulukuljetuksen kuljettaja

Kuljettaja on koulukuljetusten aikana kasvatuksesta vastaava henkilö. Kuljetusten aikana on noudatettava kuljettajan antamia ohjeita. Kuljettaja saa tarvittaessa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan epäasialliseen käytökseen tilanteen vaatimalla tavalla.

Kuljettajilla ei ole velvollisuutta ottaa koulukyytiin muita oppilaita kuin ne, jotka heille on ilmoitettu kuljetukseen, eikä myöskään tehdä sovittua poikkeavia kuljetuksia huoltajan tai oppilaan pyynnöstä. Kaikkia oppilaita tulee kohdella samojen periaatteiden mukaisesti.

7.3 Oppilasta koskevaa

Koulukuljetusauton ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy ns. noutopysäkillä. Tällöin kuljetus kouluun tai iltapäivällä koulusta on vanhempien vastuulla.

Kuljetus ei ole myöhässä, jos se saapuu pysäkillä enintään 10 minuutin kuluttua sovittua ajasta. Koulukuljetusauto ei saa ohittaa noutopysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.

Huoltaja lähettävät kuljetusoppilaita koskevat viestit wilma –viestinä. Kuljetusreittiin vaikuttavista kuljetusmuutoksista tulee lähettää tieto aina mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Koulukuljetusauton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on erikseen sovittu koulun kanssa (ei kuitenkaan polkupyöriä).

Oppilaiden urheiluvälineet (esim. luistimet ja sukset) tulee kuljetuksen ajaksi pakata ja suojata asianmukaisesti.

8. Koulukuljetuksissa huomioon otettavia asioita

Sekä oppilailla, huoltajilla, kouluauton kuljettajilla, että koululla, joita tulee ottaa huomioon koulukuljetuksissa.

8.1 Oppilaan muistilista

Oppilaan tulee ikä ja kyvyt huomioon ottaen huolehtia erilaisista asioista liittyen koulukuljetuksiin. Pienen oppilaan ollessa kyseessä on huoltajien vastuu suurempi, mutta oppilaan iän karttuessa pystyy hän yhä enemmän huolehtimaan itse koulukuljetuksiin liittyvistä velvollisuuksistaan.

Oppilaan tulee huolehtia seuraavista asioista:

- olla ajoissa sovitulla hakupaikalla, jolloin kaikki kuljetettavat ehtivät kouluun
- odottaa autoa rauhallisesti eikä aiheuttaa vaaraa itselleen tai muille
- nousta autoon reippaasti ryntäilemättä
- istuutua penkille ja kiinnittää sekä pitää turvavyö kiinnitettynä koko ajomatkan ajan
- käyttäytyä asiallisesti ja ottaa muut kuljetettavat huomioon koulumatkalla
- noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita
- kertoa kuljettajalle, jos matkan aikana tulee ongelmia itselle tai toisille
- poistua autosta viivyttelämättä ja kuitenkin rauhallisesti
- ylittää tarvittaessa tie vasta, kun koulukuljetusauto on jo jatkanut matkaa
- ymmärtää koulukuljetusten pelisäännöt ja sitoutua noudattamaan niitä
- noudattaa saamiensa ohjeita liikenteessä

8.2 Huoltajan muistilista

Vanhempien tulee opastaa lastaan asianmukaiseen käyttäytymiseen ja turvallisuuteen koulumatkojen aikana. Vanhempien vastuu oppilaan opastamisessa on sitä suurempi mitä nuorempi oppilas on.

Vanhempien tulee huolehtia ja opastaa oppilasta seuraavissa asioissa:

- oppilaan tulee olla ajoissa kouluauton hakupaikalla
- oppilaan tulee käyttää pimeällä heijastinta, turvaliiviä tai taskulamppua
- oppilaan tulee käyttää pyöräilykypärää pyöräillessään kuljetusreitinvarteen
- oppilaalla on mukanaan tarvittavat välineet asianmukaisesti pakattuna
- huoltajan tulee ilmoittaa liikennöitsijälle oppilaan lyhyet poissaolot koulukuljetuksesta, mikäli poissa ololla on vaikutus kuljetusreittiin tai aikatauluun (esim. reitin pistot)
- huolehtii oppilaalla kirjallinen lupa jäädä pois kuljetuksesta (näytetään koululla ja kuljettajalle)

Huoltaja ei voi itse tilata koulukuljetusta eikä tehdä muutoksia kuljetusreitteihin tai -aikatauluihin.

Huoltajille ilmoitetaan koulukuljetusta hoitavien yhteystiedot sekä yhteystietojen muutokset.

8.3 Kuljettajan muistilista

Kouluauton kuljettajan tulee huolehtia erilaista asioista liittyen koulukuljetuksiin.

Koulukuljetusauton kunto

- auto on määräysten sekä ohjeiden mukainen ja siisti
- turvavyöt ovat kunnossa ja niitä on tarpeellinen määrä

Kuljettajan valmistautuminen koulukuljetuksiin

- kuljettajalla tulee olla positiivinen asenne tehtävän suorittamiseen
- kohtelias, asianmukainen ja esimerkillinen käytös
- kuljettajalla on myös kasvattajan rooli

Kuljettajan tehtävät ajon aikana

- esittäytyä uuden lukuvuoden alkaessa
- huolehtia, että kuljetusaikataulu on mukana koulukuljetusautossa
- koulukuljetusreitinvarteen ajaminen kuljetusaikataulun mukaisesti

- ajaminen liikennesääntöjä noudattaen
- pysäköiminen niin, että autoon nouseminen ja autosta poistuminen on turvallista
- kuormitusmääräysten noudattaminen
- oppilaiden lukujärjestysten mukaisten liikuntavälineiden kuljettaminen
- järjestyksenpito autossa
- ongelmatilanteissa yhteydenotot huoltajaan sekä koululle
- autosta poistuvan oppilaan opastaminen tarvittaessa
- erityistä huolenpitoa vaativien oppilaiden huolehtiminen vastaanottavalle henkilölle saakka
- kääntöpaikan turvallisuuden varmistaminen

Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

- kuljetettaviin tai heidän perheisiinsä liittyviä asioita ei saa kertoa ulkopuolisille
- kuljetusreittejä koskevat kuljetuslistat on tarkoitettu vain niitä ajaville kuljettajille
- kuljetuslistat eivät ole julkisia asiakirjoja eikä niissä olevia tietoja saa luovuttaa ulkopuolisille
- autoilija/liikennöitsijä vastaa listojen huolellisesta säilyttämisestä ja huolehtii vanhojen listojen asianmukaisesta hävittämisestä.

8.4 Koulun muistilista

Myös koululla on erinäisiä velvoitteita koskien koulukuljetuksia

- koulun henkilökunta huolehtii siitä, että kuljetusoppilaat osaavat koulun päätyttyä ajoissa oikeaan autoon
- erityistä huolenpitoa vaativilla oppilailla on henkilö vastaanottamassa kouluautosta tai saattamassa kouluautoon
- koulu järjestää kuljetusoppilaiden valvonnan tai tilan mahdollisten kuljetusten odotusaikana
- koulujen tulee välittää huoltajilta ja oppilailta tulevaa tietoa koulukuljetusten toimivuudesta koulukuljetuksia hoitavalle henkilölle
- opetushallituksen ohjeistuksen mukaisesti koulun henkilökunnan ei tule omilla autoillaan osallistua koulukuljetuksiin tai muihinkaan lasten kuljetuksiin koulutyön yhteydessä, vaan jättää se ammattilaisten tehtäväksi. Jos tällainen järjestely osoittautuu tilapäisesti välttämättömäksi, tulee siihen saada lapsen huoltajan lupa.

8.5 Kuljetussuunnittelijan muistilista

Kuljetussuunnittelija järjestää keskitetysti koulukuljetukset. Koulukuljetukset kuuluvat hallinnollisesti rehtorin päätäntävaltaan.

Koulukuljetuksia koordinoivan kuljetussuunnittelijan tulee

- neuvoa kuljetusoppilaiden huoltajia koulukuljetuksiin liittyvissä asioissa
- tiedottaa koulukuljetusten aikataulut kouluille
- tiedottaa mahdollisista kouluautojen aikataulumuutoksista kouluille.

8.6 Vastuut

Koulukuljetuksessa mukana olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa koulukuljetusauton noutopysäkille ja vastaavasti koulukuljetusauton noutopysäkeiltä kotiin.

Kuljettajan vastuu kattaa oppilaiden kuljetuksen noutopysäkiltä koulun pysäkille ja koulun pysäkiltä paluupysäkille.

9. Poikkeustilanteet

9.1. Tapaturma

Posion kunta on vakuuttanut kaikki oppilaat esikoulussa, koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa, iltapäivätoimintaa, koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä myös vuosittaiseen suunnitelmaan merkittyjä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahingot käsitellään tapauskohtaisesti.

Jos kunnan osoittamassa esi- tai perusopetuspaikassa opiskelevalle oppilaalle sattuu koulutapaturma, voidaan hänelle hakemuksesta myöntää koulukuljetus tietylle ajanjaksolle. Tällöin koulukuljetuksen tarve tulee osoittaa lääkärinlausunnolla. Lääkärinlausuntoa käytetään aina vain asiantuntija-apuna koulukuljetuksesta päätettäessä. Koulukuljetuksen järjestämiseen on varattava kolme (3) arkipäivää siitä, kun asiantuntijalausunto on saapunut koululle.

Vapaa-ajan tapaturman tai sairauden perusteella huoltajan on mahdollista hakea oppilaalle määräaikaista koulukuljetusoikeutta lääkärinlausunnon perusteella.

9.2. Kuljetukset ovat myöhässä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että koulukuljetusauto ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijällä on mahdollisuus järjestää korvaavan kuljetuksen.

Huonojen keliolosuhteiden, työtaistelun tms. aiheuttamien poikkeustilanteiden sattuessa kunta ei vastaa erillisistä kuljetuksista tilanteessa, jossa koulukuljetusta olosuhteista johtuen ei voida hoitaa. Näissä tapauksissa päätös oppilaan kouluun lähettämisestä on huoltajan vastuulla.

Kuljettajalla on oikeus tehdä tilannekohtaiseen harkintaan perustuva päätös muuttaa koulukuljetusreittiä tai oppilaan nouto- tai jättöpaikkaa tilapäisesti huonojen keliolosuhteiden vuoksi. Mikäli keliolosuhteet ovat esim. kelirikon tai liukkauden vuoksi sellaiset, ettei kouluvuoron ajaminen ole mahdollista, kuljettaja ilmoittaa asiasta koululle tai kuljetussuunnittelijalle. Mikäli huoltaja kuljettaa tällaisessa tilanteessa oppilaan kouluun itse, voivat he tehdä sen omalla kustannuksellaan.

9.3. Vahinko tai ilkivalta

Huoltaja on velvollinen korvaamaan oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttaman vahingon. Huoltaja sopii vahinkojen korvaamisesta vahingon kärsineen yrittäjän kanssa. Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

9.4. Kuljetuksen laatu

Kuljetuksiin liittyvä mahdollinen palaute osoitetaan sähköpostiin rehtorille tai kuljetussuunnittelijalle.

Jos on kyseessä yksittäistä oppilasta koskeva poikkeuksellinen tapahtuma tai jatkuva laiminlyönti, on syytä yksilöidä oppilas, tapahtuma-aika/ajat ja valituksen aihe.

Mikäli kuljetuksessa tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

9.5. Osoitteen muuttuminen kesken lukukauden

Mikäli Posion kunnan oppilas muuttaa kunnan sisällä, täytyy siitä ilmoittaa hyvissä ajoin koululle.